

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

THE OPERATION OF THE STUDENT CARE AND SUPPORT SYSTEM OF SCHOOLS
UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE TRATสุวีณา ทัดภิรมย์¹, ภารดี อนันต์นาวิ², พรพิมล ประวัตรุ่งเรือง³

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

Suwena Thatpirom¹, Paradee Anannawee², Pornpimon Prawatruangruang³

North Bangkok University

Corresponding Author E-mail : suwena.that@northbkk.ac.th

(Received : February 16, 2025; Edit : March 3, 2025; accepted : March 5, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด 2) เปรียบเทียบดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา ประสิทธิภาพในการทำงานและขนาดของโรงเรียน 3) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำนวน 296 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan.(1970)). โดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แล้วสุ่มแบบอย่างง่าย (Random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่น .982 และแบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA), วิธีการเปรียบเทียบพหุคูณแบบ LSD และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า

1. การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการคัดกรองนักเรียนร้องเรียนคือ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเด็ก ด้านการปกป้องและการแก้ไขปัญหา ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและด้านการส่งต่อ ตามลำดับ

2. ผลเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีระดับการศึกษาและประสิทธิภาพการทำงานและขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่าง ยกเว้นด้านการคัดกรองนักเรียนและด้านการปกป้องและแก้ไขปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า มี 5 แนวทางคือ ด้านการรู้จักนักเรียนควรจัดหาวิธีการและ แนวทางในการพัฒนานักเรียนอย่างเป็นระบบ ด้านการคัดกรองนักเรียนควรดำเนินการให้มีการประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเด็กนักเรียนมีการจัดกิจกรรมโฮมรูมให้กับผู้เรียน ด้านการปกป้องและการแก้ไขปัญหามีความเอาใจใส่ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนทุกคนอย่างเท่าเทียม ด้านการส่งมีการกำหนดแนวทางการส่งต่อนักเรียนให้ชัดเจน

คำสำคัญ : ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, สถานศึกษา, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

Abstract

This research aimed to 1) examine the operation of the student care and support system of schools under the Primary Educational Service Area Office Trat, 2) compare the operation of the student care and support system classified by educational level, work experience, and school size; and 3) Study guidelines the operation of the operation of the student care and support system in schools under the Primary Educational Service Area Office Trat. The sample group for this research was 296 school administrators and teachers in schools under the Primary Educational Service Area Office Trat, the sample size determination Krejcie and Morgan table by stratified random sampling and simple random sampling. Data collection tools were questionnaire with a reliability of .982 and Interview. The statistics of data analysis were frequency, percentage, mean, Standard Deviation, t-test, One-way ANOVA, LSD multiplier comparison method and Content analysis. The research results found that:

1. The operation of the student care and support system of schools under the Primary Educational Service Area Office Trat, in overall and all aspects were at a high level, the aspect with the highest average score was student screening, followed by student promotion and development, problem prevention and intervention, individualized student recognition, and referral services, respectively.

2. The comparing results the operation of the student care and support system of schools under the Primary Educational Service Area Office Trat found that the school administrators and teachers have education level, work experience and school size different, the operation the student care and support system of schools, in overall and each aspect were no different. The operation student care and support system of schools, in overall and student individual acquaintance were statistically significant different at the .05 level

3. The guidelines for operation student care and support system of schools under the Primary Educational Service Area Office Trat found that 5 guidelines; The student understanding, Systematic methods and approaches should be implemented for their development, Student screening, arent-teacher meetings should be conducted every semester. In terms of student promotion and development, Homeroom activities should be organized, Regarding protection and problem-solving, Equal attention should be given to preventing and addressing issues for all students. Lastly, Clear guidelines should be established for student transitions.

Keywords: student care and support system, schools, the Primary Educational Service Area Office Trat

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาวการณ์ปัจจุบันประเทศไทยได้รับอิทธิพลกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการเปิดรับเทคโนโลยีสารสนเทศ วัฒนธรรม และองค์ความรู้ต่างๆ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วส่งผลให้เกิดความเสื่อมถอยด้านคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยเริ่มเข้าสู่ภาวะวิกฤตสะท้อนได้จากพฤติกรรม ปัญหาความรุนแรง ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดและการเพิ่มขึ้นของการพนันโดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน พ่อแม่ทำงานเคร่งเครียดไม่มีเวลา ขาดสัมพันธภาพที่ดี มีอัตราการหย่าร้างแยกกันอยู่สูงขึ้น ทำให้เด็กถูกทอดทิ้ง นอกจากนั้นรายงานเรื่องความรุนแรงและสุขภาพขององค์การอนามัยโลกที่พบว่าผู้ปกครองไม่มีเวลาในการเลี้ยงดู ทำให้เด็กและเยาวชนไม่สามารถปรับตัวได้ ทำให้พฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไป เกิดปัญหาซับซ้อนและรุนแรง เช่น ปัญหา ยาเสพติด ทะเลาะวิวาทใช้ความรุนแรงอีกทั้งมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ปัญหาเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการหามาตรการเชิงการป้องกันและแก้ไข เพื่อลดปัญหาต่างๆ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2565)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ปรับปรุงแก้ไข (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 ปรับปรุงแก้ไข (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 และปรับปรุงแก้ไข (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 หมวด 4 มาตรา 26 ให้สถานศึกษาจัดการประเมินผู้เรียนโดยพิจารณา จากพัฒนาการของผู้เรียน ความประพฤติ การสังเกต พฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม และการทดสอบ ควบคู่ไปกับกระบวนการเรียนการสอนตามความเหมาะสมของแต่ละระดับและรูปแบบการศึกษา พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 พระราชบัญญัติฉบับนี้ มีเป้าหมายในการดูแลช่วยเหลือเด็ก และครอบครัวให้อยู่ในสภาพที่มีมาตรฐานในการดำรงชีวิตที่ดี ได้รับการดูแลให้มีพัฒนาการตามวัย และเด็กทุกคนต้องมีหลักประกัน ความปลอดภัย ได้รับความคุ้มครองจากผู้เกี่ยวข้อง ทั้งเด็กที่ประสบปัญหาและเด็กที่ไม่ประสบปัญหาซึ่งระบุไว้ ดังนี้ หมวด 2 มาตรา 22 การปฏิบัติต่อเด็กไม่ว่ากรณีใดให้ 2 คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญและไม่ให้มีการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้ปี พ.ศ. 2562-2564 เป็นปีแห่งการรู้จัก รัก เข้าใจ ห่วงใย ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนจึงเป็นกระบวนการหนึ่งในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่จะดำเนินงานดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีขั้นตอน วิธีการ และเครื่องมือการทำงานที่ชัดเจน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงานดังกล่าว โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรและเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559)

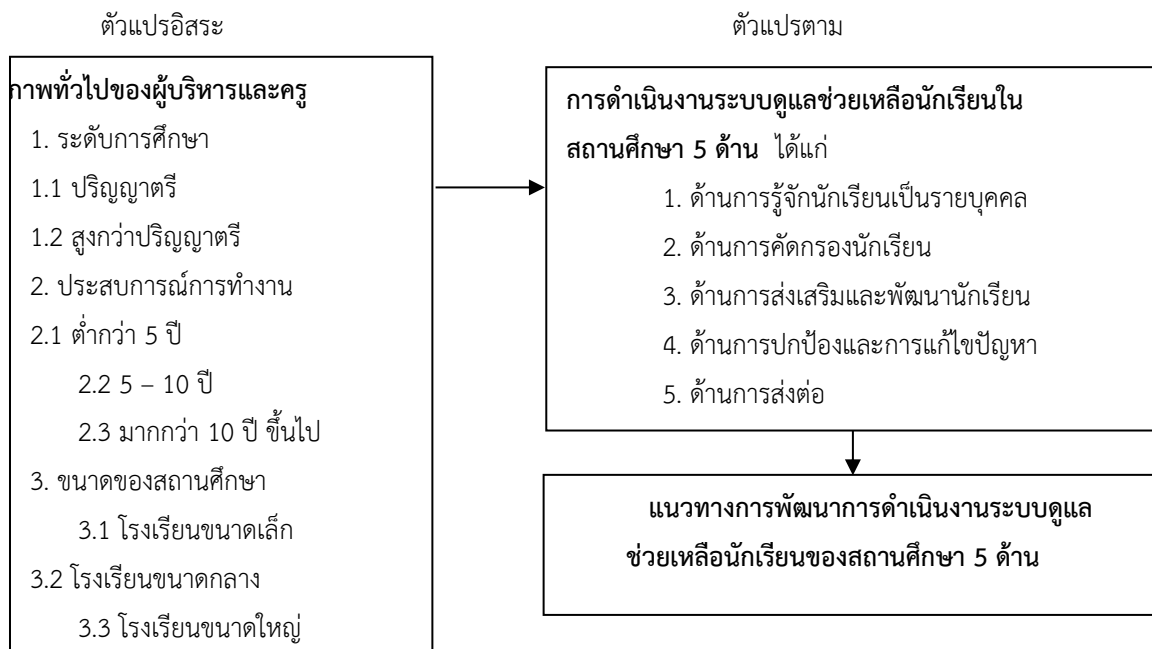
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดได้ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในปีการศึกษา 2567 พบว่าปัญหาในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการสำรวจข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียนพบข้อมูลนักเรียนมีปัญหาหลายด้าน ได้แก่ 1) ปัญหาด้านครอบครัว เนื่องจากบิดามารดาหย่าร้างแยกกันอยู่ ครอบครัวขาดความอบอุ่น 2) ปัญหาด้านเศรษฐกิจ บิดามารดาทำงานต่างจังหวัด นักเรียนจำเป็นต้องอาศัยอยู่กับญาติพี่น้องหรืออยู่กับตามลำพัง 3) ปัญหาด้านการเรียน นักเรียนความบกพร่องทางการเรียนรู้ เด็กขาดแรงจูงใจในการเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับเพื่อน การถูกเพื่อนกลั่นแกล้ง 4) ด้านยาเสพติด เกิดจากการพฤติกรรมเลียนแบบ การถูกชักชวนให้ลองและคึกคะนองนำไปสู่การทดลองใช้สารเสพติด เช่น บุหรี่ เหล้า 5) ปัญหาด้านเพศสัมพันธ์ การได้รับสื่อต่างๆ พฤติกรรมเลียนแบบที่ส่งเสริมการมีพฤติกรรมทางเพศเป็นเหตุให้เกิดตั้งครรภ์ไม่พร้อม การถูกล่วงละเมิดทางเพศจากบุคคลใกล้ชิดหรือบุคคลในชุมชน ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จึงตระหนักถึงความสำคัญที่จะต้องมีการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้มีกระบวนการทำงานเป็นระบบ มีความชัดเจน มีการประสานความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอันจะส่งผลให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนประสบความสำเร็จ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด, 2567)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและตระหนักถึงความสำคัญของระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เพื่อนำผลวิจัยเป็นแนวทางในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด และเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้ไปใช้ในการวางแผนในการบริหารจัดการให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด

กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารและครูที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2567 จำนวน 1,281 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. 2567)
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ปีการศึกษา 2567 ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejci & Morgan. 1970: 608) ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 296 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) แล้วสุ่มแบบอย่างง่าย (Random sampling)

ตัวแปร

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพทั่วไปของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปีการศึกษา 2567 ประกอบด้วย 1) ระดับการศึกษา ได้แก่ 1.1) ปริญญาตรี และ 1.2) สูงกว่าปริญญาตรี 2) ประสบการณ์การทำงาน ได้แก่ 2.1) ต่ำกว่า 5 ปี 2.2) 5 - 10 ปี 2.3) มากกว่า 10 ปี ขึ้นไป 3) ขนาดของสถานศึกษา ได้แก่ 3.1) โรงเรียนขนาดเล็ก 3.2) โรงเรียนขนาดกลาง 3.3) โรงเรียนขนาดใหญ่
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา 5 ด้าน และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปีการศึกษา 2567 ประกอบด้วย 1) ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล 2) ด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน 4) ด้านการปกป้องและการแก้ไขปัญหา 5) ด้านการส่งต่อ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

1. แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปีการศึกษา 2567 มีองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน ด้านการปกป้องและการแก้ไขปัญหา และด้านการส่งต่อ จำนวน 50 ข้อ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่าแบบลิเคิร์ท (Likert Ration Scales) 5 ระดับ โดยกำหนดความหมาย ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. แบบสัมภาษณ์

เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปีการศึกษา 2567 มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง โดยสัมภาษณ์ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มงาน รวม 5 คน

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ซึ่งเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยตามขั้นตอน

ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นกรอบเนื้อหาในการเขียนข้อคำถามในแบบสอบถาม

1.2 กำหนดขอบเขตของข้อคำถามจากประเด็นและขอบข่ายที่จะศึกษาตามนิยามศัพท์เฉพาะเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามให้สอดคล้องครบถ้วนทุกประเด็น

1.3 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง เป็นการสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ให้สอดคล้องกับตัวแปรที่ศึกษาและครอบคลุมตามนิยามศัพท์เฉพาะ

1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและแนะนำในการปรับปรุงและปรับแก้ตามที่เสนอแนะ

2. ขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์

2.1 ศึกษาเอกสารหลักการแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 กำหนดวัตถุประสงค์ของการสร้างเครื่องมือ

2.3 สร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการดำเนินการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้อง แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3. จัดพิมพ์แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของการใช้ภาษาโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (Index Of Item Objective Congruence หรือ IOC) แล้วเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญที่ได้ค่า IOC ระหว่าง 0.8 – 1.00

2. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

3. นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try - out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน และนำข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .982

4. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วมาปรับปรุงอีกครั้งหนึ่ง แล้วนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลโดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ยื่นหนังสือถึงคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราดในการเก็บข้อมูลวิจัย

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูลไปส่งให้กับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

4. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้องของแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์และนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ที่มีความถูกต้องสมบูรณ์มาทำการวิเคราะห์ต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยมาเทียบกับเกณฑ์ในการแปลความหมาย แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ใช้เกณฑ์การแปลผลในการแบ่งระดับคะแนนเฉลี่ยของเบสท์ (Best and Kahn. 1993: 247) ดังต่อไปนี้

4.50-5.00	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
2.50-3.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
0.50-1.49	หมายถึง	มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตาม ระดับการศึกษา ประสบการณ์ การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา โดยใช้การทดสอบที (t-test แบบ Independent sample) และประสบการณ์ในการทำงานโดยใช้การทดสอบเอฟ (F-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างให้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ตามวิธีการเปรียบเทียบพหุคูณแบบ LSD

4. วิเคราะห์แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิเคราะห์แสดงในตาราง 2

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและลำดับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้าน

(n=296)

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.84	.209	มาก	4
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.03	.158	มาก	1
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	3.98	.175	มาก	2
4. ด้านการปกป้องและการแก้ไขปัญหา	3.84	.190	มาก	3
5. ด้านการส่งต่อ	3.81	.184	มาก	5
รวม	3.89	.108	มาก	-

จากตาราง 1 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = .108) เมื่อพิจารณารายด้าน การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยด้านที่มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการคัดกรองนักเรียน ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = .158) ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = .175) และด้านการปกป้องและการแก้ไขปัญหา ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = .190) ส่วนด้านการดำเนินงานระบบ

ดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการส่งต่อ ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = .184)

ตาราง 2 การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา

(n=296)

การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของสถานศึกษา	ระดับการศึกษา				t	p-value
	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.84	.212	3.83	.200	.43	.562
การคัดกรองนักเรียน	4.00	.146	4.13	.156	.61	.552
การส่งเสริมและพัฒนานักเรียน	3.95	.167	3.96	.204	.32	.744
การปกป้องและการแก้ไขปัญหา	3.83	.181	3.88	.216	1.67	.097
การส่งต่อ	3.82	.173	3.79	.221	1.02	.308
รวม	3.89	.105	3.92	.118	1.02	.514

จากตาราง 2 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 3 การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน โดยการวิเคราะห์ ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

(n=296)

การดำเนินงานระบบดูแล ช่วยเหลือนักเรียน	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็น รายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	.216	2	.108	2.476	.086
	ภายในกลุ่ม	12.773	294	.044		
	รวม	12.989	296			
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.471	2	.235	9.904**	.000
	ภายในกลุ่ม	6.965	294	.024		
	รวม	7.436	296			
3. ด้านการส่งเสริมและ พัฒนานักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.070	2	.035	1.137	.322
	ภายในกลุ่ม	9.056	294	.031		
	รวม	9.126	296			
4. การปกป้องและการ ปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	1.302	2	.651	20.231**	.000
	ภายในกลุ่ม	9.429	294	.032		
	รวม	10.731	296			
5. ด้านการส่งต่อ	ระหว่างกลุ่ม	.19	2	.09	2.85	.059
	ภายในกลุ่ม	9.87	294	.03		

	รวม	10.06	296			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.031	2	.015	1.301	.274
	ภายในกลุ่ม	3.473	294	.012		
	รวม	3.504	296			

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานของครูที่ต่างกันโดยรวมและรายด้านมีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการคัดกรองนักเรียนและด้านการปกป้องและการแก้ไขปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 5 การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน โดยการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA)

(n=296)						
การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
1. ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	.201	2	.100	2.298	.102
	ภายในกลุ่ม	12.788	294	.044		
	รวม	12.989	296			
2. ด้านการคัดกรองนักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.367	2	.184	7.612**	.001
	ภายในกลุ่ม	7.068	294	0.24		
	รวม	7.436	296			
3. ด้านการส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน	ระหว่างกลุ่ม	.027	2	.013	.432	.650
	ภายในกลุ่ม	9.100	294	.031		
	รวม	9.126	296			
4. ด้านการปกป้องและการ แก้ไขปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	.027	2	.135	3.786*	.024
	ภายในกลุ่ม	10.461	294	.036		
	รวม	10.731	296			
5. ด้านการส่งต่อ	ระหว่างกลุ่ม	.066	2	.033	.967	.382
	ภายในกลุ่ม	10.002	294	.034		
	รวม	10.068	296			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.020	2	.010	.848	.429
	ภายในกลุ่ม	3.484	294	.012		
	รวม	3.504	296			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่า การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาที่ต่างกัน มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาพบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการปกป้องและการแก้ไขปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 แนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ผลการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์สรุปว่า มี 5 แนวทาง 25 ประเด็น ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีประเด็นดังนี้ 1) ควรดำเนินงานแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) ควรส่งเสริมและสนับสนุนในการเยี่ยมบ้านนักเรียนปีการศึกษาละ 2 ครั้ง 3) ควรมีการวางแผนกำหนดการออกเยี่ยมบ้าน 4) ควรจัดเวลาให้ครูได้มีกิจกรรมร่วมกับนักเรียน 5) ควรส่งเสริม สนับสนุนให้ครูจัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้เป็นปัจจุบัน

ด้านที่ 2 ด้านการคัดกรองนักเรียน มีประเด็นดังนี้ 1) ควรประชุม หรือ เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจของตัวชี้วัดการใช้เกณฑ์ 2) ควรส่งเสริมสร้างคณะบุคคลเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการคัดกรองนักเรียน 3) ควรส่งเสริมและสนับสนุนในการเยี่ยมบ้านนักเรียนปีการศึกษาละ 2 ครั้ง 4) ควรส่งเสริมและสนับสนุนผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการคัดกรอง 5) ควรแจ้งผลการคัดกรองนักเรียนกับผู้ปกครองโดยตรง

ด้านที่ 3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน มีประเด็นดังนี้ 1) ควรแต่งตั้งคณะกรรมการกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน 2) ควรประชุมวางแผนในการจัดหาทุนสนับสนุนกิจกรรมที่ส่งเสริมและพัฒนา นักเรียน 3) ควรจัดกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนา นักเรียนตามความถนัดและความต้องการ 4) ควรสำรวจความต้องการในการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียน 5) ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมแสดงความสามารถของนักเรียน

ด้านที่ 4 ด้านการปกป้องและการแก้ไขปัญหา มีประเด็นดังนี้ 1) ควรจัดทำแผนปฏิบัติงานการป้องกันการ ปกป้องและการแก้ไขปัญหาประจำปี 2) ควรจัดกิจกรรมที่หลากหลายสำหรับนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาหรือกลุ่มเสี่ยง 3) ควรมีการ ชี้แจงให้นักเรียนทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับตัวนักเรียนเอง 4) ควรอบรมครูให้เข้าใจกระบวนการและเทคนิคการให้คำปรึกษา เบื้องต้น 5) ควรส่งเสริมผู้ปกครองมีส่วนร่วมแก้ไขปัญหานักเรียน

ด้านที่ 5 ด้านการส่งต่อ มีประเด็นดังนี้ 1) ควรสนับสนุนให้ครูเห็นถึงความสำคัญของนักเรียน 2) ควรชี้แจงผู้ปกครองให้ เข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการส่งต่อ 3) ควรกำหนดแนวทางการส่งต่อนักเรียนให้ชัดเจน 4) ควรประสานงานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องการส่งต่อนักเรียน 5) ควรส่งเสริมให้มีเครือข่ายการส่งต่อภายในและภายนอกสถานศึกษา

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมา อภิปรายผลดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของผู้บริหารและครูในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และประชุมวางแผนกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำแผนปฏิบัติงานอย่างชัดเจน มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูที่ปรึกษาจัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลให้เป็นปัจจุบันด้วยเครื่องมือที่มีความหลากหลาย และมีการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนได้พัฒนาความรู้ ทักษะ เสริมสร้างประสบการณ์และกิจกรรรม ช่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียนอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อช่วยป้องกันและแก้ไข ปัญหาสำหรับนักเรียนกลุ่มที่มีปัญหาหรืออยู่ในกลุ่มเสี่ยง และมีการกำหนดแนวทางการส่งต่อนักเรียนให้ชัดเจน และให้ความรู้กับครูในการส่งต่อเพื่อดำเนินการส่งต่อนักเรียนได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการและคำนึงถึงประโยชน์ของนักเรียนให้มากที่สุด ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องผลการวิจัยของ ศิริรัตน์ เกตุประทุม (2560) ได้ศึกษาการดำเนินงานและแนวทางการ

ดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในอำเภอพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของขวัญเนตร มูลทองจาด (2564) ได้ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี พบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามระดับการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าระดับการศึกษานั้นเป็นสิ่งที่แสดงถึงความรู้ความสามารถเป็นคุณสมบัติเฉพาะของแต่ละบุคคล สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายโดยใช้การมีส่วนร่วมและผู้ปกครองในวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกันก่อนมอบหมายงานให้ครูดำเนินการในทางเดียวกัน ส่งเสริมให้ครูได้รับการอบรมเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ได้รับความร่วมมือของผู้ปกครองในการให้ข้อมูลนักเรียนจึงทำให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธนิตา ศุภรสุนทร (2562) ได้ศึกษาเรื่องการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) พบว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ตามความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร กลุ่มครู และกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ จำแนกตามระดับการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ประสบการณ์ทำงานของผู้บริหารและครูในสถานศึกษาที่แตกต่างกัน มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียนและด้านการปกป้องและการแก้ไขปัญหา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้เนื่องจากประสบการณ์ทำงานของครูมีผลต่อการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการคัดกรองนักเรียนและการปกป้องและแก้ไขปัญหาในการจัดกลุ่มนักเรียนตามความเสี่ยงที่จะก่อปัญหาและมีแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพัชร์ ทะไร (2564) ศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตวังทองหลาง ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการปฏิบัติของโรงเรียนในการดำเนินระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตวังทองหลาง สำนักงานพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน แต่รายด้านพบว่าด้านการคัดกรองนักเรียนมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเปรียบเทียบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และด้านการปกป้องและแก้ไขปัญหาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนรายด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าขนาดของสถานศึกษามีผลต่อการบริหารและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันเพราะแต่ละโรงเรียนมีความพร้อมในการบริหารจัดการที่ต่างกันออกไปโดยเฉพาะด้านบุคคล ครู นักเรียน งบประมาณ สภาพทั่ว ๆ ไป ดังนั้นความซับซ้อนในการบริหารจึงมีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับ ศิริรัตน์ เกตุประทุม (2560) ได้ศึกษาการดำเนินงานและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในอำเภอพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและ

รายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ยกเว้นด้านการป้องกันและการแก้ไขปัญหา แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชไมพร จันทร์ลี (2560) ได้วิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหาร ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภัทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สรุปในแต่ละด้านไว้ได้ ดังนี้ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มีแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สถานศึกษาควรดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการเยี่ยมบ้านนักเรียนของครูที่ปรึกษา นำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลไปใช้ในการวิเคราะห์เพื่อคัดกรองนักเรียนการปรับปรุงข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคลให้เป็นปัจจุบัน บันทึกการสังเกตพฤติกรรมนักเรียนทั้งในและนอกห้องเรียน การจัดทำระเบียบสะสมของนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง จัดทำระเบียบสะสมของนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่องใช้แบบประเมินพฤติกรรมนักเรียน (SDQ) ใช้วิธีการที่หลากหลายในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายบุคคล ขอความร่วมมือของผู้ปกครองในการให้ข้อมูลนักเรียนรายบุคคล การบันทึกและรายงานผลการรู้จักนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ เพชรจันทร์ (2559) ทำวิจัยเรื่องปัญหาและแนวทางพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูที่ปรึกษาโรงเรียนบ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า โรงเรียนควรจัดเวลาและความสะดวกให้ครูที่ปรึกษาในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน โรงเรียนควรมีการหาวิธีการให้ผู้ปกครองนักเรียนให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามและครูควรใช้โอกาสในการเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อสอบถามข้อมูลนักเรียนจากผู้ปกครอง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนตามสภาพความเป็นจริง

ด้านการคัดกรองนักเรียนมีแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สถานศึกษาควรคัดกรองแยกนักเรียนกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหาได้อย่างเหมาะสมคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลด้านสภาพ ครอบครัว และฐานะของครอบครัว พิจารณาคัดกรองนักเรียนตามเกณฑ์ใน นำผลการคัดกรองนักเรียนไปใช้ในการช่วยเหลือนักเรียนการคัดกรองนักเรียน ใช้ระเบียบสะสมในการคัดกรองนักเรียน คัดกรองนักเรียนจากข้อมูลด้านความสามารถและผลการเรียน ใช้แบบประเมินพฤติกรรม (SDQ) ในการคัดกรองนักเรียน พิจารณาคัดกรองนักเรียนคัดกรองนักเรียนจากข้อมูลด้านสุขภาพ มีการบันทึกและรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฑารัตน์ นิรินทร (2561) ทำวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของข้าราชการครูที่มีต่อการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในเครือข่ายที่ 5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 พบว่า ด้านการคัดกรองนักเรียนควรจัดอบรมเพื่อให้ครูเข้าใจและทราบหลักเกณฑ์ในการคัดกรองนักเรียนอย่างถ่องแท้ มีการนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียนมีแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สถานศึกษาควรประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สนับสนุน ยกย่องนักเรียนที่ จัดกิจกรรมโฮมรูมอย่างสม่ำเสมอ ส่งเสริมการประกวดแข่งขันทักษะทางวิชาการวิชาชีพและความสามารถพิเศษ จัดกิจกรรมซ่อมเสริมเพื่อพัฒนานักเรียนที่มีปัญหาด้านการเรียน จัดกิจกรรมส่งเสริมนักเรียนโดยให้นักเรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วม จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองทุกภาคเรียน ส่งเสริมกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความสามารถ เช่น จัดโครงการส่งเสริมกิจกรรมชุมนุมตามความสนใจ และความถนัดของนักเรียนให้มากขึ้น เพื่อความสามารถและสร้างคุณค่าให้กับนักเรียน โดยจัดเวทีให้นักเรียนได้แสดงผลงาน แสดงความสามารถให้ผู้อื่นได้ชื่นชม และเกิดความภาคภูมิใจในตนเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของนพเกล้า ทองธรรมมา (2563) ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่าด้านการส่งเสริมนักเรียน ควรจัดให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมโฮมรูมกิจกรรมส่งเสริมการประกวดแข่งขันทักษะทางวิชาการวิชาชีพ จัดกิจกรรมให้ตรงกับความต้องการของนักเรียน

ด้านการปกป้องและการแก้ไขปัญหามีแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด สถานศึกษาควรประชุมผู้ที่เกี่ยวข้องใน การจัดทำแผนปฏิบัติงานจัดเก็บข้อมูลการ ป้องกันการปกป้องและการแก้ไขปัญหาประจำปี ส่งเสริมการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาสำหรับนักเรียน กลุ่มที่มีปัญหาหรืออยู่ในกลุ่มเสี่ยง มีการอบรมครูให้เข้าใจกระบวนการและเทคนิคการให้คำปรึกษาเบื้องต้นเพื่อสามารถให้ คำปรึกษาแนะนำได้เหมาะสมและสนับสนุนให้ครูใช้เทคโนโลยีเป็นสื่อกลางในการให้คำปรึกษา รวมถึงการสร้างภาคีเครือข่าย ประกอบด้วยครู ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และผู้นำท้องถิ่น ในการแก้ไขปัญหาของนักเรียนแต่ละบุคคล ทั้งนี้เพราะเมื่อนักเรียนเกิด ปัญหาด้านใดด้านหนึ่งขึ้น ครูที่ปรึกษามีหน้าที่ประสานงานร่วมกับผู้ปกครองเพื่อดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ประภาวรินทร์ วิเชียรสรรค์ (2563) ทำวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนของกลุ่มโรงเรียนเจดีย์หลวง-ท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย พบว่า ผู้บริหารประชุมหารือกับคณะครู ผู้ปกครอง และคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดหาทุนสนับสนุนในการจัดทำแผนปฏิบัติงานจัดเก็บข้อมูลการป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียนประจำปี ผู้บริหารให้ครูที่ปรึกษาหรือครูแนะแนวจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหา สำหรับนักเรียน กลุ่มที่มีปัญหาหรืออยู่ในกลุ่มเสี่ยง

ด้านการส่งเสริมแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด สถานศึกษาควรกำหนดแนวทางเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติในการส่งต่อนักเรียนให้ชัดเจน และให้ความรู้ กับครูในการส่งต่อเพื่อดำเนินการส่งต่อนักเรียนได้อย่างถูกต้องตามกระบวนการและคำนึงถึงประโยชน์ของนักเรียนให้มากที่สุด มี การชี้แจงผู้ปกครองให้เข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการส่งต่อนักเรียนในการแก้ไขปัญหา การประสานงานกับผู้เชี่ยวชาญ หรือองค์กรภายนอกเพื่อให้มีการช่วยเหลือดูแลนักเรียนได้ถูกต้องต่อไปและมีการติดตามประเมินผล สรุปและรายงานผลการส่งต่อ ทั้งนี้เพราะสถานศึกษายังขาดการสื่อสารกับนักเรียนและผู้ปกครองเพื่อทำความเข้าใจในการส่งต่ออย่างชัดเจน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ วราภรณ์ บุตรพรม (2560) ทำวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่า การประชุมร่วมกันของคณะกรรมการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการส่งต่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งโรงเรียนสถานศึกษา มีการส่งต่อนักเรียนให้ผู้เชี่ยวชาญภายนอกหรือ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อช่วยเหลือต่อไปและประสานกับผู้ปกครองนักเรียนก่อนการส่งต่อภายนอก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล สถานศึกษาควรมีแผนการดำเนินงานการปฏิบัติงาน แต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงาน จัดเก็บข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคล กำหนดหน้าที่และกรอบการดำเนินงานอย่างชัดเจน ให้การสนับสนุน ในการอำนวยความสะดวกในการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น การเยี่ยมบ้าน การบันทึกและรายงานผลการรู้จักนักเรียน เป็นรายบุคคล

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน สถานศึกษาควรมีแผนการดำเนินงาน วางแผนงานคัดกรองนักเรียนที่ชัดเจน นำผล การคัดกรองนักเรียนไปใช้ในการช่วยเหลือนักเรียน มีการรายงานประเมินผลด้านการคัดกรองนักเรียนต่อผู้บริหารอย่างสม่ำเสมอ

1.3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนานักเรียน ควรส่งเสริมให้นักเรียนมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นรู้จักควบคุมตนเอง และเสริมสร้างทักษะการใช้ชีวิต

1.4 ด้านการปกป้องและการแก้ไขปัญหา สถานศึกษาควรจัดอบรมให้ความรู้แก่นักเรียนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา นักเรียน

1.5 ด้านการส่งต่อ สถานศึกษาควรมีการบันทึกผลการช่วยเหลือหรือรายงานการส่งต่อนักเรียนที่มีปัญหาทั้งภายใน และภายนอกอย่างเป็นระบบ

1.6 ควรนำแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด ไปทดลองใช้ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

2.2 ควรศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ

2.3 ควรศึกษารูปแบบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553 และฉบับที่ 4 พ.ศ.2562. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์รัฐสภาลาดพร้าว.
- กรมสุขภาพจิต. (2551). คู่มือครูระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนช่วงชั้นที่ 1 - ช่วงชั้นที่ 2 (ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6). กรุงเทพฯ: องค์การส่งเสริมสุขภาพเยาวชนไทย.
- ขวัญเนตร มุลทองจาด. (2564). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดอุดมรังสี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไข่มพร จันทรีลี. (2560). ปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูในศูนย์ภทรบุรพา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ณัฐพัชร ไร่ และ คึกฤทธิ์ ศิลาลาย. (2564). การศึกษาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนในกลุ่มสหวิทยาเขตวังทองหลาง. Journal of Roi Kaensam Academi.
- ดาราวรรณ วรรณสุข. (2563). การมีส่วนร่วมของครูในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียน ฤทธิยะวรรณาลัย. สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ธนิศา ศุภสุคนธ์. (2562). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นพเกล้า ทองธรรมมา. (2563). การพัฒนาแนวทางการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาสารคาม: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประภาวรินทร์ วิเชียรสรรค์. (2563). แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของกลุ่มโรงเรียนเจดีย์หลวง-ท่าก้อ อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา. เชียงราย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.
- ลัดดาวัลย์ เพชรจันทร์. (2559). ปัญหาและแนวทางพัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนบ้านปลวกแดง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1.ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิราภรณ์ บุตรพรม. (2560). แนวทางการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24. วิทยานิพนธ์ปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- ศิริรัตน์ เกตุประทุม. (2560). การดำเนินงานและแนวทางพัฒนาการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน ในอำเภอพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. (2566). แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุงปีงบประมาณ 2567). ตราด: สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสมาคมแนะแนวแห่งประเทศไทย. (2559). เอกสารแนะแนว 9 เล่ม. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). การพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- Biddle, Virginia Sue. (2009, February). Student Assistance Program Outcomes of Students at Risk for Suicide. Dissertation Abstracts International. 69(8).
- Cronbach, L. J. (1990). Essentials of Psychological Testing. 5 th ed., New York: Harper Collins Publishers.
- Deming, W. Edwards (1986). Out of the Crisis. Cambridge, MA: The MIT Press.
- Krejcie, R. V.; & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement.